

Phụ Nữ Tân Văn

Báo ra hằng ngày

Chủ-nhơn:
M- NGUYỄN-DỨC-NHUẬN

Báo-quân: 48 rue Vannier, Saigon
Điện-thếp nói số 566

Từng phen đá biệt
tuổi vàng;
Gặp cơn lửa đỏ
màu càng thêm
xưa.

(Vân-Tiên)

VÌ SAO P.N.T.V. RA HẰNG NGÀY?

Chúng tôi đứng chờ trước tòa án
Đur-luận công-bằng

Từ bữa nay, chúng tôi cho Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày. Ra hằng ngày, đồng làm cơ quan bình-vực Hội-Dục-Anh là hội của chị em chúng tôi cùng nhau mới xướng lập ra, mà người ta có ý phả hoại. Hình như người ta muốn rằng con nhà nghèo xứ này, kẻ thầy chúng nó đói khát tận nguyên, đừng ai chăm nom nuôi nấng gì hết.

Ha hằng ngày, đồng phụ lực vào các tờ báo dung dấn, cùng làm cái việc thông tin và giúp ích cho đồng-bào quốc-dân một cách ngay thẳng-số sắng, bởi thấy xứ ta lúc này, dư-luận còn phả-vấn, bao-giới chưa liên-lạc, mà có lắm người lấy cơ-quan ngôn-luận làm cái khi-giới để phả hoại và vu cáo.

Ha hằng ngày, đồng đáp với những người bô sự thất và lẽ phải, mà bây giờ nó đã chuyển kia ra công-kích từ cá-nhơn và công-cộng của chúng tôi làm. Sự công-kích nếu mà chánh đáng và có chứng cứ, thì còn nói chi; nhưng mà nó chỉ vì tư-tâm tư-hiềm, thì tất-nhiên phải gặp cái sự phản-động, để tỏ sự thật và lẽ phải ra một được.

Sau hết ra hằng ngày đồng lấy tư-tưởng ngay thẳng đối với tư-tưởng gian trá, lấy công-đoan minh đối với công-đoan minh, lấy lương-tâm đối với lương-tâm, lấy ngay đối với công. Tuần-báo chỉ là cơ-quan góp nhặt và truyền-ba tư-tưởng học-thuật mà thôi; tất-nhiên phải ra mỗi ngày, mới để làm cơ-quan thông-báo tin tức cho mau le, mới có thể đối-phủ và phân-đấu với những kẻ phả-hoại các công-cước hay ở trong xã-hoà.

Đó là vì phả-sự kêu gọi mà cũng vì sự-thể cần-dùng, cho nên chúng tôi phải cho Phụ Nữ Tân Văn ra mỗi ngày vậy.

Gồm lại từ khi bước ra làm-dư một ghế ở trong dân-ngôn-luận, chúng tôi đem tư-tin minh-ràng chẳng hề có một ý nào sai với lương-tâm, chẳng hề làm một việc gì xa với nghĩa-vu. Nào là học-buổi đã thiệt-hành, nào là cuộc quyền đã ra sức, nào là Hội-Dục-Anh đã xướng lập, nào là cuộc Hội-chợ đã thành-công; bao nhiêu việc đó không phải nói ra để khoe-thoai, mà là để chứng minh rằng chúng tôi và anh em chị em đồng-chi của chúng tôi, hiểu thấy việc phải và có ích lợi nhiều cho đời là làm, mà làm đều rõ ràng, tron vẹn cả.

THÍCH-KHÁCH-LIỆT-TRUYỀN của Tư-mã Thiến trong Sơ-ký mà ông Phan-Khôi đã đểch đăng-lở ở trong Trung-lập thì nay đăng tiếp trong Phụ Nữ Tân Văn, vào cái tập ra ngày thứ năm mỗi tuần.
Vị độc-giả nào muốn đọc tiếp bản dịch ấy thì xin đọc ở số ra ngày thứ năm của Phụ Nữ Tân Văn.

Chẳng có việc nào ai cầu xin hay bắt buộc mình làm, nhưng mà nghĩ mình cũng là một phần tử trong xã-hội, thì tự-nhiên là mình có một phần-sự phải gánh vác, cho nên chúng tôi đã phải tùy theo tài-hiền sức-môn của mình, mà làm những việc gì lương-tâm sai khiến, nghĩa-vu chỉ bày, chờ không phải làm bằng lấy cái hư-danh, mưu chút tư-lợi gì vào trong đó.

Từ trước đến giờ, một đời việc chúng tôi và anh em chị em đồng-chi cùng làm, nếu được thành công kết-quả ít nhiều, chẳng qua chỉ nhờ ở sự thiệt lòng chịu khó, và chỉ nhờ ở một chút là không cầu hư-danh mưu tư-lợi do mà thôi. Ai nấy bình tâm suy xét, coi thử mấy việc chúng tôi đã làm, có đáng gì đâu mà cầu lợi gì do mà mưu; hay trái lại mình thêm hao công tốn của vào, và đem mình ra cho người ta nghị-luận nghĩ-nghĩ, đưa cho mình làm cho ngày tháng số sống cách mấy cũng vậy. Ở đời này, ai mà làm cho được vừa lòng hết thấy mọi người?

Có lẽ từ chỗ không thấy làm cho vừa lòng hết thấy mọi người, mà thành ra có ít nhiều kẻ, hoặc vì tư-tâm tư-hiềm, hoặc vì muốn lợi dụng chúng tôi không được, trở lại xây ra công-kích và vu-cáo chúng tôi đến đây. Con buôn! An cấp! Mồ học-buổi ra để lợi-dùng! Hay Hội-chợ ra để bô tôi! Không có một việc gì chúng tôi làm mà họ không bày đặt chuyện ra để công-kích; công-kích mà không có chứng cứ gì hết.

Cái cơ-chỉ ấy của họ, nếu là chỉ quan-hệ ở tư-nhơn với tư-sự, thì chẳng là chi; nhưng nếu này những việc có ý-nghĩa công-cộng, mà hình như họ muốn nhắm đánh người riêng, để phả đổ việc chúng, khiến cho những người có lòng sốt sắng với đời, đều phải lấy làm quái gở là lung-lắt sự.

Có phải họ ganh hiềm ghen ghét, bô ai làm việc gì thành công kết-quả tốt chút, là họ oán hơn từ đời đó chăng? Có phải rằng họ ai làm được việc từ-thiện công-ích nào là họ công-kích gian-vu, rồi sau này đến đời không ai muốn làm việc gì nữa chăng?

Đó chính là đám chúng gai làm ngăn đường cản lối cho cuộc tiến-bôn của xã-hội, làm nản lòng thổi chỉ những người có lòng sốt sắng háng hái về việc chung, cơ-quan này chín phần là sanh để bài trừ cái vật chướng ngại đó đi mới được.

Cứ đây, ai bảo chúng tôi ỉn cấp, ai bảo chúng tôi lợi-dùng, ai bảo chúng tôi thế-kia thế-khác, xin tỏ bày lý-thuyết và chứng cứ ra đi, chúng tôi đứng chờ ở trước tòa án dư-luận công-bằng đây.

NGUYỄN-DỨC-NHUẬN

TRƯỚC MẶT ĐỘC-GIẢ QUỐC-DÂN XIN BÀY-TÒ CÁI THÁI-ĐỘ BẤT-CHÍNH CỦA BA TỜ BÁO CÔNG-LUẬN, TRUNG-LẬP VÀ SÀI-THÀNH

Về sự hiệp nhau công-kích Hội chợ phụ nữ

Báo Phụ Nữ Tân Văn chúng tôi ra đời bốn năm nay, chẳng những nói, mà lại có làm. Nói thì đầu, làm thì đở, như độc-giả quốc-dân ai nấy đều xem thấy. Sở dĩ nói mà phải có làm như vậy, là tại báo chúng tôi làm cho quan hệ cho phụ-nữ, nếu chẳng có sự hành-động đi theo ngôn-luận, thì lời nói cũng như không, mà sự tấn-bộ của nữ-lưu thành ra chậm-trễ càng thêm chậm-trễ, ngôn-luận có hay mấy cũng trở nên vô-ích.

Bao nhiêu công-việc của chúng tôi, như là lập học-buổi cho học-sinh nghèo đư-học, lập Hội-Dục-Anh, mở ban Phụ-nữ cứu-tử năm kia, ban Đấu-xảo năm ngoài cùng Hội-chợ phụ-nữ năm nay, đều là theo một tôn-chỉ ấy - cái tôn-chỉ vừa nói cho nữ-giới, thật là quang-minh chánh-dại, chẳng có âm-muội chút nào.

Nói cho quá mà nghe, phỏng-xử công-việc làm của chúng tôi có chỗ âm-muội, là lợi-dùng cơ-hội để làm lợi cho mình hay không? Chúng tôi đã đứng vững và cử bước thì hoài trong bốn năm trời nay, lời nói việc làm của chúng tôi đều may mà được cả quốc-dân tin-chuộng. Một lần năm kia, rồi Bần-bào bị đình-bản hết mấy tháng, bấy giờ cả nước đều tỏ lòng thương-tiết, thơ và điện-tin đến phân-vu cấp chúng tôi tiếp không xiết, như là phải mới cái tang chung. Điều đó tỏ ra rằng cái cơ-quan ngôn-luận của chúng tôi đã được quốc-dân tin-đúng lòng, và chúng tôi tuyệt không có sự hành-vi âm-muội, cứ theo con đường sáng suốt mà đi.

Xin độc-giả nghĩ xem, một tờ báo có giá như tờ Phụ Nữ Tân Văn đã như quốc-dân cho đứng lên một cái địa-vị sang-trọng như thế, lại đại gì mà mình mình lấy mình, làm việc âm-muội, để cho bà con nhỏ nước miếng vào mặt hay sao? Tờ Phụ Nữ Tân Văn có đại nào lại tư mình học xuống khỏi cái địa-vị sang-trọng ấy và chôn mình xuống dưới đất-cái thế đó được?

Nói vậy cho biết phàm sự âm-muội, lợi dụng, dâm-cơ, là sự chúng tôi không dám làm mà cũng không làm, không là không từ trước đến giờ, và từ giờ cho đến sau nữa.

Vậy thì sao chúng tôi bị công-kích sau cuộc Hội-chợ vừa rồi? Thưa độc-giả quốc-dân, chẳng có gì hết, ấy chỉ vì Phụ Nữ Tân Văn có làm đó mà thôi. Người ta không làm gì hết đã quen rồi, nay thấy chúng tôi làm mà làm lại được việc thì người ta công-kích, sự đó, theo thể-tình, chẳng phải là sự tuyệt-nhiên không thể có được.

Nói ngay ra là do cái lòng đố-kỵ của anh em đồng-nghệp chúng tôi. Người ta thường có tánh xấu ghen ghét hơn mình; anh em đồng-nghệp của chúng tôi, thì làm sao cho họ?

em đồng-nghệp của chúng tôi cũng là người ta, thì làm sao cho họ? ai tánh ấy? Cũng thì một bài làm báo như nhau, anh em của chúng tôi không làm gì, còn chúng tôi có làm mà làm lại nên việc, thì anh em của chúng tôi sanh lòng ghen ghét rồi kiếm điều nói xấu, là lẽ có-nhiên!

Công việc chúng tôi làm, không có thể công-kích được, mà họ muốn công-kích, bởi vậy cho nên họ chẳng đứng lên được cái lý-do gì là chánh-dáng cả.

Hội-chợ tan bữa 8 Mai, thì liền sau đó, 20 Mai, Ban Hội-dồng Tổ-chức nhóm lại tính sổ sách, thảo vờ trên 14 ngàn đồng, trừ chi-phí rồi còn lợi bản trên 7 ngàn đồng, cả Hội-dồng ai nấy đều ưng-thuận, chẳng có trích-bác một đồng gì cả. Và lại số học hơn 7 ngàn ấy cũng đã gửi vào Việt-nam ngân-hàng cho Hội-Dục-Anh. Thôi thì còn cho nào mà dân-vật cái người chủ-trương công-việc ấy được?

Xin độc-giả nghĩ xem, cái công-kích của Hội-chợ vừa rồi, có hề thấy từ nào chỉ-vạch ra sự tiền bạc lợi thời nào không? Quà là không có; họ chỉ nói bày nói bạ những đầu đầu, mà không hề nhắc trong công-việc quan-hệ được một chút nào cả.

Báo Công-luận do ông Diệp-văn-Ký làm chủ-bút, mà ông ấy có chừa trong Hội-dồng Tổ-chức Hội-chợ, hôm 20 Mai tính sổ, chính ông cũng lui tay và rập với mấy ông khác, thế mà về rồi, là ông công-kích Hội-chợ trong báo ông.

Ông Diệp-văn-Ký nói chi? Ông nói với Hội-chợ vào ngày 4 Mai là có làm lễ kỷ-niệm cho ngày sanh của báo Phụ Nữ Tân Văn. La hay! Sanh nhật của báo chúng tôi là 2 Mai, chứ có phải 4 Mai đâu mà họ công-kích kỷ-niệm? Và lại, nếu ông nghĩ cho là vậy, thì sao trước kia ông không phân-đãi mà lại có động-lam gì? Ông Diệp-văn-Ký có động-lam gì? Ông Diệp-văn-Ký nói-sáng hơn ai hết, đến nỗi ông ra riêng một số đặc-biệt cho Công-luận, thì trong khi ấy, ông há lại không biết nó sẽ mớ nhảm?

**Tại nhà hát Tây
Cuộc đờn hát giúp
cho nạn dân
Trung kỳ**

Tối mai, thứ bảy 1 Jun này, bà Amiel Đầu là một nhà âm-nhạc có tiếng ở Saigon, có tổ-chức ra một cuộc đờn hát tại nhà hát Tây để lấy huê-lợi giúp cho anh em bị bão ở mấy tỉnh phía nam Trung-kỳ.

Cuộc đờn hát này sẽ có nhiều tây-dâm và học-sinh trường nữ-học Langsa đờn hát theo lối tây và ta, chắc sẽ hay lắm.

Trước mua vui, sau làm nghĩa, ước mong các nhà từ-thiện hảo tâm, đêm thứ bảy đến xem cuộc đờn hát này cho đông, thì anh em bị nạn lấy làm may mắn lắm.

ngày 4 Mai hay sao? Ngươi suy ấy, báo Công-luận còn dẫu đổ hết bao nhiêu cuộc lam phước nữa, nói lam phước là vô-ích. Có ích hay không, đây chúng tôi không nói; chỉ hỏi báo Công-luận, hỏi ông Diệp-văn-Ký, hỏi ông Nguyễn-văn-Bà, chứ nó đã vô-ích làm vậy thì sao trước kia các ông không phân-đãi, lại còn về-huà mà có động-lam cho chúng tôi?

Xin độc-giả xem như trên đó, trước thì biểu đồng-tình, có động-lam giúp cho, sau lại dâm ra công-kích, mà trong sự công-kích chỉ nói vu-vơ vẩn (Coi tiếp trương tư)

Chuyên ngày nay

Ngày nay
Ngày nay là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày. Từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

Đúng ra là ngày Phụ Nữ Tân Văn ra hằng ngày, từ cái ngày hôm đó đến cái ngày nay, nó cũng có một sự thay đổi.

CÁM-TU'ỜNG ĐỐI VỚI HỘI CHỢ PHỤ-NỮ

Vì sao mà các báo xúm nhau công-kích?

Người đời thường hay phàn-nàn rằng: « Nói thì dễ, chứ làm thì khó », bởi vậy, những người nào trong khi phát-ngôn mà vẫn nhớ đến sự hành-động, thì mới là hạng người quân-lữ.

Phải, « nói thì dễ, làm thì khó ».

Song đối với tờ báo « Phụ Nữ Tân Văn » thì cái câu ấy tôi lại thấy nó không dùng chút nào; đối với « Phụ Nữ Tân Văn », hình như cái hai bên « ngôn » « hành » cũng đều là dung-dị và, từ đó đến giờ, việc gì không nói đến thì thôi, chứ hề đã nói đến, thì không sớm thì muộn, thế nào rồi « Phụ Nữ Tân Văn » cũng có ngày làm được.

Nói lập học-buổi thì có Hội-buổi; nói lập Hội-Dục-Anh thì có Hội-Dục-Anh; rồi đổi như việc lập « Hội-chợ phụ-nữ », cái ý-kiến tuy mới bắt đầu phát-biểu trong số Phụ-nữ mùa xuân năm nay, thế mà đến đầu mùa hạ năm nay, Hội-chợ phụ-nữ cũng đã thành ra một việc quá-khứ.

Nếu theo như lời một bạn đồng-nghệp hằng ngày kia mà « Phụ Nữ Tân Văn », chúng tôi « nói thì dễ, làm thì khó », thì sao trước kia các ông không phân-đãi, lại còn về-huà mà có động-lam cho chúng tôi?

Đến phiên tôi, tôi không dám nói cho lớn lối. Song thiết-tưởng nội một việc làm cho những cái tài hay nghề khéo của các bậc khuê-tử Việt-nam ta được khoe bày ra ở trước mắt công-chúng một cách rất có mỹ-thuật, nội một việc làm cho chị em Trung-Nam-Bắc ba kỳ được họp mặt bất tay nhau ở một chỗ đông mà kết chặt mối tình tương-thân tương-ái; nội chừng này đó, chứ chưa kể đến sự góp được mấy ngàn đồng bạc để vun đắp lấy Hội-Dục-Anh, chưa kể đến sự trích riêng ra gần một ngàn đồng bạc để cứu giúp cho đồng-bào bị nạn ở phía nam Trung-kỳ, thì Hội-chợ phụ-nữ vừa rồi cũng khá gọi là một cái công-cước có ý-nghĩa, có lợi-ích hẳn-hoài, ai là người có chút thành-thật ở trong lòng, há nữa lại chối đi mà không công-nhân?

Tuy-nhiên, chúng ta hãy tạm gác để cái ý-nghĩa hay-ho, cái lợi-ích to-lạt, tạm lại hãy tạm gác để cái tinh-thần của Hội-chợ phụ-nữ ra một bên, đứng xét qua về cái hình-thức, là cái nó ở ngay trước mắt mọi người, trừ những bọn dui mù điếc lịt, còn thì đã gọi là tai mắt thông-minh, thiết-tưởng không ai mà chẳng trông thấy.

Về phương-diện hình-thức, nếu chúng ta không quên sự lắp-gắp về thời-gian, không quên sự khuôn-bách về kinh-tế, không quên cái óc vụng-về của người mình đối với sự ỉn-chức, thử như là nếu chúng ta đem ngay cái số người đã đi xem và cái số tiền đã thu được ở trong cuộc Hội-chợ phụ-nữ vừa rồi mà so-sánh với bao nhiêu cuộc chợ-phiên làm phước đã tổ-chức từ trước, thì ai là người có tai

mắt tưởng cũng phải nhìn-nhận rằng: « Hội-chợ phụ-nữ » thật là một sự thành-công rất rõ-ràng, không phải vô-luận là ai và muốn làm khi nào, cũng có thể được như vậy cả!

Nhưng thân ôi! nước đời thiệt có lắm nơi lạ-lùng, mà cái tội của tờ « Phụ Nữ Tân Văn », - hay muốn nói của hai vợ chồng ông Nguyễn-Dức-Nhuận cũng được. - lại ở nơi sự đã làm cho Hội-chợ phụ-nữ được thành-công một cách xa hẳn với mọi sự dự-đoán!

Xin các bạn độc-giả yếu qui chờ nghe chúng tôi nói thế mà đã với trợn cặp con mắt ngạc-nhiên. Để chúng tôi xin cái nghĩa. Phải chi cuộc « Hội-chợ phụ nữ » vừa rồi mà cũng giống như phần nhiều những cuộc chợ-phiên làm nghĩa khác, cũng chỉ góp vớ của đặng ba bốn ngàn đồng, rồi xai phí đến hơn hai ba ngàn đồng, kết quả chỉ còn dư lại một ngàn hay năm sáu trăm, thì thôi, dư-luận - hay muốn nói cho đúng hơn, thì là các bạn đồng-nghệp của chúng tôi trong báo-giới quốc-vn, - chẳng thêm quan-tâm gì đến làm gì, hoặc có báo nào muốn nói, thì cũng chỉ nói một vài lời thôi, chứ quyết không ríu rít là « om-sòm » như đối với Hội-chợ phụ-nữ kia vậy. Lối là lại hai vợ chồng ông Nguyễn-Dức-Nhuận đã khéo sắp-đặt, khéo chăm-nom đến đời Hội-chợ phụ-nữ vừa rồi đã dư lại được một số tiền từ lớn quá; đến trên bảy ngàn đồng. Các bạn đồng-nghệp trong báo-giới quốc-vn vẫn chúng tôi, phần thì bị cái kết-quả rực rỡ của Hội-chợ này không khiến cho ngu không yên giấc, phần thì bị cái số tiền to lớn còn dư lại đó nó làm cho đêm nằm thường thấy chiêm bao. Mà con người ta hề đến lúc ngu không được và thấy chiêm bao thế, thì đầu óc trở nên bình hoan rồi kết-cước phải dâm ra mà nói xàm nói diển: cái dư-luận nhơn-nhạo đối với Hội-chợ phụ-nữ hôm rầy chính là đã phả-nghĩn ra bởi cái cơ-ấy.

Nếu có ai cãi rằng các báo không phải vì diển mà nói vậy, thì chúng tôi xin hỏi nếu chúng diển sao lại nhẽ giữa lúc số-sách về Hội-chợ đương tình chạng-xang mà đã xúm nhau la-lối « om-sòm » rằng trong đó vẫn có làm sự mớ-m?

Như vậy mà báo là chẳng phải diển, thì chúng tôi cũng phải sự cái quyền của các nhà làm báo ở xứ ta thật: các ông muốn vu-cáo cho ai những gì thì vu, chẳng cần phải đợi chúng-có gì hết!

Việc bán bông giấy
Trả lời cho hai thầy Ng-vân-Bôn và Ng-vân-Tý hỏi về sự bán bông giấy trong Hội-chợ Phụ-nữ.

Bông giấy bán trong Hội-chợ là về của riêng của « tôi ». Việc đợc quyền bán bông giấy trong Hội-chợ, tôi đã xin ông Hội-trưởng Nguyễn-xuân-Hải để cho tôi bán lấy tiền bỏ vào quỹ Học-buổi Phụ-nữ. Vậy thì tôi lẽ về tôi chịu chứ không dính-dấp gì với hội cả.

NGUYỄN-DỨC-NHUẬN

VỀ VIỆC BỐN ĐẠI-BIỂU TRUNG-KY ĐĂNG ĐIỀN-TÍN PHÂN-BOI ÔNG NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Đi phái-viên cho Hội Cứu-tế ra quan-sát tình hình bảo lụt

Mấy bữa ở Phanhiết và Phanri có hai ba cái điện-tín, cái thì kỳ tên bốn người « đại-biểu cho dân » (représentants du peuple), cái thì kỳ « nhân-dân » (Populaire), đăng vào Saigon, cho ông Hội-trưởng Nguyễn-văn-Cửa và cho các báo, như các báo Tây-Nam đã đăng.

Sự này rồi sẽ tỏ ra là sự giả-dối nữa. Chúng tôi biết chắc có mấy kẻ chính ở Saigon đây bày ra sự phân-đoái để phân-đoái, báo, chứ không phải là sự thật đâu. « Nước cạn rồi dài lời ra », trước sau rồi mấy kẻ ấy cũng sẽ bị phơi mặt.

Nhưng hiện nay chưa nói đến làm gì. Chỉ cần thái-độ các báo ở đây đối với mấy bức điện-tín ấy thế nào, thì đủ biết trong đó có sự « cộp nùi » cùng nhau.

Khi ban Hội Cứu-tế tiếp được bức điện-tín bốn vị danh cho mình, thì ông nào cũng tức giận cho cái thái-độ không chân-thành ấy, liền định bài việc phải ông Nhuận đi ra và cũng rút 3000 p 00 không gửi nữa; vậy mà báo Trung-Lập lại trở lại ông Hội-trưởng Nguyễn-văn-Cửa « tuê theo ý-nguyện của dư luận Trung-kỳ » thì thật là nói láo-vô-song.

Còn bức điện-tín bốn vị dân biểu đánh cho Hội Cứu-tế, thì ông Hội-trưởng chưa hề có lời

đi thông báo cho các nhà báo bao giờ. Bức điện-tín ấy được đăng lên báo Đuốc-nhà-Nam trước hết là vì có ông Nguyễn-văn-Sâm quản-ly báo ấy, làm từ-hàn trong Hội Cứu-tế nên mới biết mà đăng đó thôi. Báo Công-luân đăng bức điện-tín ấy sau Đuốc-nhà-Nam, lại nói rằng « Quan-huyện Nguyễn-văn-Cửa gửi cho báo Công-luân », thì cũng lại là láo nữa! Ông Hội-trưởng Hội Cứu-tế có khi nào lại gửi cho báo Công-luân? Đây rồi lại thấy báo ấy phải cãi-chánh.

Việc Hội Cứu-tế đối với bức điện-tín của bốn vị dân-biểu đã quyết định thế nào, đã có « lời trần-thuyết » của Hội ấy đăng ở báo Lục-linh Tân-văn ra ngày 31 Mai, liền-báo có trích đăng theo đây, xin đọc-giã tường-giã.

Về phần chúng tôi, đối với mấy bức điện-tín ấy, đã biết từ trước rằng thế nào cũng có, vì cái đường họ đi như vậy, cái kế hoạch họ sắp đặt như vậy.

Trong việc đó, chúng tôi thấy ra rằng những họ phỉnh gạt cả đồng-bào, mà bốn ông dân-liên họ cũng đã bị họ phỉnh gạt rồi nữa.

Hôm nay nói lược qua như vậy. Để rồi đây Báo-sở sẽ tỏ vạch thêm về việc này cho độc-giã thấy rõ đầu đuôi.

LỜI TRẦN-THUYẾT CỦA HỘI

NAM-KỲ CỨU-TẾ NẠN-DÂN

Vụ ủy-phái ông Nguyễn-đức-Nhuận ra xem tình-trạng nạn-dân bị bão miền Nam xứ Trung-kỳ

Nhân vì một việc bất-mãn tình-cờ xảy ra, khiến gây lên một cái dư luận ở giữa chợ cửa tại Huế-nam, nên hôm nay hội « Nam-kỳ cứu-tế nạn-dân » cần phải có một bài giải tỏ ra đây, như là cho rõ cái thái-sự vụ ủy-phái ông Nguyễn-đức-Nhuận đi ra miền Nam xứ Trung-kỳ, để xem xét nạn dân bị bão.

Nên nhắc, trên báo xảy ra hôm ngày 4 Mai nơi miền Nam xứ Trung-kỳ, tán hai nhứt là ở mấy tỉnh Phanrang, Phanhiết, Phanri, Phanrang; nào là lớp chết nổi chết trôi, lớp còn sống sót thì không cơm ăn, không nhà ở, tình-cảnh rất nên thương-khóc. Khi vừa được tin thăm ấy, hội Cứu-tế, vì danh-nghĩa Lợi, mau chuẩn xuất năm ngàn đồng (5.000 đồng) gửi ra cứu cấp. Số năm ngàn đồng ấy, do theo ý của hai quan Công sự Phanrang và Phanhiết, hội gửi ra Phanrang 3.500 đồng,

ra Phanhiết 1.500 đồng. Bức gửi đi ngày, thì hội Cứu-tế trong này liền tiếp được thư của ban Hội-đồng cứu-tế ngoài Trung-kỳ cùng quan Khâm-sứ gửi vào, luôn với mấy tập số quyền, tờ tình-trạng nạn-dân khổ-khó nơi mấy miền bị bão ấy mà xin hội trong này rần trợ giúp thêm nữa.

Nhân đó mà hôm bữa thứ hai, 23 Mai, hội Cứu-tế nhóm tại nhà-in Union để bàn tính việc ấy. Buổi nhóm góp đó, kể luôn ông chánh Hội-trưởng, thì có cả thấy 6 vị trong ban Trị-sự là hai ông Hội-đồng quản-ly Trần-văn-Khà và Nguyễn-văn-Sâm, ông Bùi-thế-Xương, ông Hồ-văn-Kính và ông Nguyễn-đức-Nhuận.

Nói qua việc làm phương cứu-giúp, thì trong hội nghị vì đương buổi này, đương kinh-tế trong xứ bị khủng-hoảng nặng, nên tài-chánh rất eo hẹp (Coi tiếp trang tư)

Nữ-giới luận-đàn

Lâu nay chỉ em thường gọi bài, tôi cho Bà-bà mà mười phần chỉ đáng được một phần, là vì bà ta hàng tuần, không thể nào dành cho tôi được hết, thôi đã phụ lòng chỉ em làm.

Nay Bà-bà ra hàng ngày, rất hoan-nghênh chỉ em viết bài gửi lại. Chỉ em từ mình-báo mà được lên đàn ngôn-luận đi. Từ đó nay là quan-chúng của chỉ em đây mà!

Có một lần xin phân-hoà, là, phân những bài đăng trong « Nữ-giới » người kỳ tên dưới đây sẽ chia trách-nhiệm, cho người ngoài không có thể coi là bài của Tôi soạn chẳng tới được.

Hôm nay xin bắt đầu đăng bài của cô giáo Bùi-thị-Li.

Lại còn nói chuyện với ông T.

Thưa ông, ông bình phẩm bài điện-văn của tôi mà không đăng với nghĩa chữ « bình-phẩm », nên buộc lòng tôi phải viết thêm một bài này nữa, để dành thức ông trong cơn mê-muội vậy.

Tôi chẳng đề ông là người trí-thức hẹp hòi, và là một người « nhữc » lắm. Nhữc vì hai điều đại-khải sau đây: —

1. — Là ông dám phê-bình mà ông không dám ký tên;

2. — Là ông sửa đổi vài chữ làm cho mất cái tự-nhiên bài điện-văn của tôi; rồi ông sợ danh-già của ông phải bị thiệt-thòi, nên bắt buộc tôi phải « cầu-chứng » đừng nói cho xuất giót.

Ông nói: « Khi nào một con gà hay là một bầy gà gặp một con phụng rồi đều muốn trở nên phụng hết. » Tôi xin ông nghĩ lại: Nếu ông không cho đàn-bà bắt — chước đàn-ông — thì e mai sau này trong xã-hội Việt-nam ta sẽ hết trông thấy phụng nữa, mà gà lại tràn lan khắp chốn bươi móc rộn-ràng, « o-o-o-o » rinh-rang; tàu bè ở đâu mà chữ cho hết?!

Ông là người du-học lâu năm bên Pháp về mà đem lý-thuyết với cái thời-chang khác nhau trên con bà đầu nói đó. Xin ông hãy rộng lượng một chút, đừng vì cái mà tôi làm hoặc là vì cái mà tôi nói.

Thưa ông, tôi tưởng ông là người đa-văn, quảng-kiến, nên viết bài nghị-luận với ông. Nay được thấy bài trả lời của ông trong báo « Đông-Nai » số 8 ra ngày 1er Juin 1932, tôi mới biết thêm rõ-rệt rằng ông thật « nhỏ-gan », e viết thêm nữa càng uổng công bút, và lại nhảm tai, mất của chứ độc-giã đó. Ông T. ơi, tôi vẫn biết những bài đăng trên báo đều phải có « thuân-ý » của chủ-nhiệm hoặc chánh-chủ-bút.

Ông nhắc tôi vậy, chẳng khác nào ông nói: « Nếu tôi không ký tên trên ra, phần trách-nhiệm về bài vở của tôi ông chủ-nhiệm nhà báo phải chịu hết. » Phải vậy chăng, ông?

Ông có « dạn », xin hãy ký chánh-danh; còn ông không dám vậy, tôi xin thưa lớn với ông rằng tôi không nói đến ông nữa. Mãi công làm.

Mme NGUYỄN-VĂN-QUỠI
Chánh danh: Bùi-thị-Li

DÔNG-DU'ONG THO'I-SU'

SAIGON

Chiếc Angkor thế chèo Philippar

Chờ chờ chiếc tàu G. Philippar không bị cháy, và chạy thẳng về được Marseille, thì ngày 17 Juin nó lại sẽ chạy chuyên thử nhì qua miền Viễn-dông này nữa.

Nhưng nay rồi cho chiếc G. Philippar đã trầm mình đáy biển rồi thì hãng Nhà-rồng lại phải cho chiếc tàu khác chạy thế cho nó. Hãng đã định cho chiếc Angkor thế cho chiếc G. Philippar rồi.

Bất tiện cho hành-khách quá

Thường thường xe autobus của M. Huỳnh-văn-Dơn ở Gò-vấp ra Saigon, đến trước căn phố 110 đường d'Espagne, hay ghé lại để sang, làm ngăn trở bất tiện cho hành-khách hết sức.

Từ chỗ đó sang lại tới bến xe đầu, chỉ còn có mấy trăm thước, sao lại không đưa hành-khách tới chỗ rồi sẽ xách xe không trở lại mà đi sang?

Sếp-phơ sợ mất ngày giờ, nên không làm như vậy, song sếp-phơ của M. Dơn nên nhớ rằng ngày giờ của hành-khách còn quý báu bằng mười ngày giờ của anh em với phải. M. Dơn và « sếp-phơ » xe autobus hãy xét lại.

Thi thơ kỳ vô tuyến điện

Sẽ có một cuộc thi lấy thơ-kỳ vô tuyến-điện hàng-nhì, làm việc ở các tàu đi biển; cuộc thi mở tại Saigon và Hanoi nhằm bốn ngày 18-19-20 và 21 Juillet 1932.

Thử là cuộc thi này đã có trong nghị-định số 4059 ngày 15-Novembre và số 1028 ngày 11-Mars 1931.

Những giấy tờ và đơn xin, thi phải gửi trước ngày 26 Juin 1932.

Mẫu hỏi điều gì thì đi nơi sơ-vô-tuyến-điện Đông-Dương ở số 3 đường Richaud (tầng lầu) 8 ra ngày 1er Juin 1932, tôi mới biết thêm rõ-rệt rằng ông thật « nhỏ-gan », e viết thêm nữa càng uổng công bút, và lại nhảm tai, mất của chứ độc-giã đó. Ông T. ơi, tôi vẫn biết những bài đăng trên báo đều phải có « thuân-ý » của chủ-nhiệm hoặc chánh-chủ-bút.

Ông nhắc tôi vậy, chẳng khác nào ông nói: « Nếu tôi không ký tên trên ra, phần trách-nhiệm về bài vở của tôi ông chủ-nhiệm nhà báo phải chịu hết. » Phải vậy chăng, ông?

Ông có « dạn », xin hãy ký chánh-danh; còn ông không dám vậy, tôi xin thưa lớn với ông rằng tôi không nói đến ông nữa. Mãi công làm.

Mme NGUYỄN-VĂN-QUỠI
Chánh danh: Bùi-thị-Li

LỊCH-SỬ' BỨC DANH-HOẠ LA JOCONDE

CÁI KHÔNG-TUYỀN

Gốc tích

Nơi bảo-tàn-viện Louvre bây giờ thiếu gì là bức họa tài-tinh, nhưng phần nhiều nhà mỹ-thuật hoặc khách du-lịch để ý nhứt là bức họa La Joconde.

Sở dĩ La Joconde được người ghé mắt đến là chẳng những nét vẽ đã tinh anh, mà lại có cái lịch sử ngộ-nghĩnh.

La Joconde là ai?

Xưa kia nhiều nhà viết sử với những tay bình-phẩm phải mất bộn-thai, lờ mờ nghiên cứu

Họ Joconde tiếng Ý kêu là Giocondo là một gia-tộc rất cổ ở thành Florence về thế-kỷ thứ 15. Năm 1495 thì ông Francesco Giocondo cưới một người con gái ở họ Gherardini sanh trưởng tại Naples tên là Monna Lisa. Gia-tộc Giocondo rất thích vẽ mỹ-thuật nên chỉ mười mấy năm sau khi cưới vợ rồi thì ông Francesco kêu ông Leonard de Vinci về giám-binh vẽ là Monna Lisa.

Ông Vasari (thời về Ý hồi thế-kỷ thứ 16) có thuật lại rằng lúc nào mà ông Leonard de Vinci vẽ hình cô Lisa thì thường có cơn dịch en hết xung-quanh luôn. Làm như vậy là có ý cho vui lòng cô, cho sức khỏe cô được vui vẻ tươi cười.

Ngót 4 năm trời hồi đi sửa lại, gia-giả màu này màu kia mà bức họa chưa được hoàn-thành.

Thật thế khi ông Vinci vẽ La Joconde thì chẳng những vẽ cho giống người mà thôi, ông lại độ đến thái-tinh của cô Lisa nữa. Nên chỉ ta trông vào bức họa thì đầu tiên ta thấy một người ngộ-nghĩnh rồi đến miệng mỉm-mỉm cười, chú ý giây lâu thì biết rằng cô Lisa là người hiền lành đằm thắm, đa cảm, đa sầu, nơi cặp mắt.

Nhưng nhiều người lại lấy làm lạ sao hình cô không có chơn-mày. Về việc này dư-luận rất là phân-vấn, kể thì nói vì bức họa đó đã lâu bị lau đi rửa lại nên cộp chộp mà cũng vì đó mà tiêu-mất. Có kể lại nói cái tục cao-mây của các bà quý-phái khi xưa rất thanh-hành ở nước Ý.

SANG Ở NƯỚC PHÁP

Vì sao bức họa La Joconde lại về tay nước Pháp?

Khi vua François 1er sang nước Ý chơi có mục-kiền được vài bức họa của nhà họa-sĩ Vinci thì rất mến-tai. Ngài mới đòi ông Vinci về nước đem cả mấy bức họa theo. Ngài cấp cho người một cái nhà riêng gần đến Amboise và niên-bổng là 700 ecus, vốn vốn gần 35.000 quan tây-bay-giờ. Ngài lại mua riêng bức họa La Joconde đến 4.000 ecus (gần 200.000 quan). Ngài treo bức họa này trong đền ngài ở Fontainebleau.

Đến đời vua Louis XIII thì có sứ-thần Hồng-mao là Buckingham đi với ông Rubens quan-viếng vua, trông thấy bức họa tài-tinh thì tỏ lòng muốn mua. Trông rằng người tỏ vậy thì nhà vua sẽ đem trưng-ngay, song qua ngày sau thì vua Louis XIII dạy người đem cất nơi khác, nên chỉ khi ông Buckingham đến, trông lên không thấy nghĩ ra rất thẹn-thua.

Hết đời Louis XIII thì Louis XIV lại đem La Joconde với vài bức họa khác về Paris. Mãi đến năm Versailles cất xong thì La Joconde cũng theo vua mà ở cho đến năm 1791.

Đến khi quốc-gia đại-hội (assemblée nationale) thành-lập có một cái « bảo-cổ-viện » (le musée français) thì lại đem La Joconde treo vào đó.

Từ khi Bonaparte lên cầm-quyền hành-chánh thì lại rước La Joconde về nhà treo nơi phòng ngài, nhằm xem đến năm 1801 là khi ngài tức vì Hoàng-đế tại ngài mới chịu trả lại cho Bảo-cổ-viện.

Năm 1870 (trần Pháp-Đức), quân Đức đại-thống-trần qua địa-phần nước Pháp. Vì sợ quá, quốc-phá khuỷu những đồ cổ thì nên chỉ La Joconde vào những bức họa khác phải đem đi tới tỉnh Brest dạng có chữ tàu sang xứ khác, nếu Đức tặc tràn lan.

(Còn tiếp)

May khéo, cái
dùng, già rẻ là
mày cái đặc
tánh của tiệm

PHAN-BÁ-LU'ONG

118, Rue d'Espagne

SAIGON

NHI-ĐỒNG TIÊU-THUYẾT

N. 1

CÁI XE HO'I CỦA CẬU RÔ-BE

KHÁC-THIỆN dịch thuật

1. — CÁI CHÁI NHÀ CHẤT ĐỒ SẮT CỎ-RICH.

Một câu bé con, tướng mạo khôi ngô, đi đứng lẹ lắt, mới nhứt bước lên vào một tòa nhà kia ngợ-ngợ đồ-sở ở thành-phố Bé-ác (Beaune) (1). Ấy là đình ông chú kho bạc tên là Béch-Sô (Perchot), còn cậu nhỏ đã rủ rê nhứt bước vào nhà ấy là công-tử Rô-Bê (Roberge) là một xã ở về miền Basque Pyrénées bên Pháp, ngày xưa thuộc quyền bá-tước de Foix de Narbonne, đến năm 1629 đời vua Louis XIII thì nhập luôn vào nước Pháp.

bert) con ông chủ.

Cậu Rô-Bê nhón gót bước vào nhà cậu rồi nhứt bước ra và nón kết trên cái bàn vuông, đoạn lách qua một lối hẹp thẳng trước bàn giấy ông chủ; cậu không dám vào đây mà lại bước thẳng vào một cái phòng có bà cụ tóc đã bạc phơ, đang cầm cùi đan áo bằng mấy cuộn len (laine) đủ màu đủ dạng.

Bà cụ này mắt còn sáng suốt, về mặt hiền từ, tên gọi là Xi-rô-đô (Sirodot), bà ngoại

cậu Rô-Bê. Bà rất yêu quý cậu, nhưng cậu không vui chạy lại ôm bà như mấy lần trước. Bà Cầu sợ sệt lắm. Song có lẽ phòng cho cậu cũng đủ muốn quạ rồi, vì lúc ấy cánh cửa liền mở toang ông Béch-Sô đã đứng sẵn-ngăn trước mặt. Nói cho phải ông này cũng có tâm-địa tốt nhưng vì ông đứng về địa-vị quan-trưởng nên ông cũng học đòi quan-dạng: đi đứng khoan-thai, nói năng nghiêm-ngĩnh. Về việc dạy con, ông lại chăm con ai hết, ông không để nó chơi bời lêu-lồng, học nghĩ bất thường.

Bước vào cửa rồi, ông đứng lại, tay chống nạnh, mắt lơ-lơ lướt ngó một cậu Rô-Bê mà quá-rang:

« U, bữa nay thằng Rô-Bê lại đem giầu xấu ở trường về nữa chứ gì... »

hay rằng xin đứng lớn tiếng, chứ cậu không vui chạy lại ôm bà như mấy lần trước. Bà Cầu sợ sệt lắm. Song có lẽ phòng cho cậu cũng đủ muốn quạ rồi, vì lúc ấy cánh cửa liền mở toang ông Béch-Sô đã đứng sẵn-ngăn trước mặt. Nói cho phải ông này cũng có tâm-địa tốt nhưng vì ông đứng về địa-vị quan-trưởng nên ông cũng học đòi quan-dạng: đi đứng khoan-thai, nói năng nghiêm-ngĩnh. Về việc dạy con, ông lại chăm con ai hết, ông không để nó chơi bời lêu-lồng, học nghĩ bất thường.

Bước vào cửa rồi, ông đứng lại, tay chống nạnh, mắt lơ-lơ lướt ngó một cậu Rô-Bê mà quá-rang:

« U, bữa nay thằng Rô-Bê lại đem giầu xấu ở trường về nữa chứ gì... »

Bà Xi-rô-đô muốn bình-chẩn nên cất lời ông mà rằng:

— Làm sao con biết được? Ông nhún vai mỉm miệng rồi trả lời rằng:

— Có khó gì mà không đoán được! Hồi này tháng này đi ngang phòng tôi, không dám vào hồi hạn như thường bữa, nó lại với tôi, trốn bên này, ẩn ở bà khi nào cũng chơ-choe, ean giần cho nó, thế biết rằng nó có điều làm lỗi. Sự nừa tôi rầy là mắng đập chứ gì!... Bê-E đưa cái giấy ở trường cho xem, mau đi! »

Lập tức cậu Bê-E phải bỏ tay vào túi, móc ra một tờ giấy trình cha, và một đường như ăn năn lỗi-mình lung-lung. Ông đọc-ký tờ giấy thì nét mặt hầm-hầm, rồi nói lớn: « Tôi đã biết mà! Đây là một cái giấy xấu nữa, mà lại là giấy cuối năm chứ! Cậu không chịu gắng công học tập trong kỳ tháng sau này, cậu lại không chịu theo cái gương cũ-nghiệp của cha ông chứ!

Lúc tôi còn nhỏ, cha mẹ cho cùng chúng bạn theo dõi nghiên-bút, có khi nào tôi đem về một miếng giấy xấu thế này đâu! Cậu thật là hư-tệ, bỏ học cả tiếng giờ-rét (Grec) và La-tinh (Latin). Phải gì có môn đồ-sát chắc là cậu sẽ quản-chúng. Nhưng môn này không phải là cái kế-tiến-thủ sau này cho cậu đâu mà với trường.

Này hiện tại ở, con đã hiểu cái hiền của thằng Bê-E nhà ta rồi thì tôi lắm. Theo lời con nói đó, nó thất-thích cái môn đồ-sát đấy. Sanh con ai dễ sanh lòng, lời lành nó vậy, ta đành chịu vậy. Không phải rằng ai cũng học tiếng Gô-rét và La-tinh được, mà cũng không phải rằng ai cũng « đấm-dương-nổi » cái trách-nhiệm nặng học khó-khăn như công-việc của con ở sở kho-bạc. Mấy lời bà nói, ông chủ nghe

lọt vào tai, có phần đặc-ý. Ông tiếp.

— Thật vậy. Không phải rằng ai cũng không phải vì lý-ý mà chỉ vì cái môn đồ-sát thôi.

Bà cụ chầm chầm cười rồi gạt lời ông Béch-Sô mà nói: — Trong môn đồ-sát cũng có cái hay cái tốt lắm! Và cũng những người chuyên môn ấy cũng là kẻ đủ tài đủ trí; kia những bậc sáng-tạo trừ-danh không phải ở hàng người ấy ra chăng? Con tập cho thành một người tư-máy giỏi, một người thợ bạc khéo, một người thợ rèn tài giỏi không phải đó. Thằng Rô-Bê ngày sau nên trong mấy nghề ấy mà học được một nghề cho tinh xảo thì chắc là mọi người sẽ quên mấy cái giấy xấu ở trường cho nó.

(Còn tiếp)

Lãnh tốt hiệu Nguyễn-đức-Nhuận

Từ mười mấy năm nay ba kỳ Nam, Trung, Bắc ai ai cũng đều biết tiếng lãnh tốt hiệu Nguyễn-đức-Nhuận là tốt, bền, giặt không trở, không gây mặt, dùng cho đến rách cũng còn muốt còn đen. Ngày nay cũng vậy, hiệu lãnh Nguyễn-đức-Nhuận vẫn đã có sẵn là nhuộm, giặt công nhuộm lãnh càng thêm tốt thêm bền, thật không có lãnh nào mà ăn qua cả. Lúc kinh-tế khốn-bách này chớ tốn tiền mua lãnh bên châu mà mua, không nên dùng thứ đồ hời hợt, những thứ ư ướt lãnh có nới nhưng chừng mua về xai, giặt một lần là gãy mặt, vài lần là nổ, nua, như vậy là hại liền. Muốn tránh điều tổn kém, chớ tốn tiền đến hiệu Nguyễn-đức-Nhuận mà mua lãnh tốt về dùng sẽ thấy sự lợi cho mình.

TIỂU THUYẾT MỚI XUẤT BẢN

TẠI NHÀ IN J. VIẾT & FILS

	Giá trọn bộ
Cái nhà bị mất, 8 cuốn.....	1 \$00
Hiệp nghĩa phong nguyệt, 1 cuốn.....	2 01
Lê-triều Ly-thị, 5 cuốn.....	1 50
Giọt lụy thương tâm.....	0 50
Trám gây binh rơi.....	0 50
Năm nữ anh hùng.....	0 25
Biên thâm đày vơi, 5 cuốn.....	0 75
Su tử cười vợ, 2 cuốn.....	0 30
Nữ duyên gì.....	0 09
Lỡ một lần hai.....	0 09
Lay Phất câu chèo.....	0 09
Ngân chôn quang trường.....	0 15
Hoa xưa ông cũ.....	0 20
Nữ sao cho ven.....	0 15
Kén rẽ chọn dâu, 2 cuốn.....	0 30
Cô giáo Yên-Hoa, 2 cuốn.....	0 30
Giấc mộng phù sinh.....	0 40
Thiện ác đạo đầu, 2 cuốn.....	0 30
Cánh nhà quê, 6 cuốn.....	0 90
Hồ thắm, 3 cuốn.....	0 36
Hắc y đạo sĩ.....	0 12
Thiên thu trường hận, 2 cuốn.....	0 30
Duyên ai nấy gặp, 1 cuốn.....	0 18
Trang khuyết lại tròn, 2 cuốn.....	0 30
Bức tranh thời sự.....	0 12
Vô can trái, 1 cuốn.....	0 48
Mang nhà nghèo, 3 cuốn.....	0 36
Thuyền-quyên mây mặt.....	0 15
Vì nghĩa đoạn tình, 3 cuốn.....	0 15
Ông Tơ các cô, 2 cuốn.....	0 70
Sắc dọc hai anh hùng, 2 cuốn.....	0 60
Nghĩa đen tình đỏ, 2 cuốn.....	0 60
Trộn đạo chung tình.....	0 30
Hai cô tuyết sắc.....	0 30
Y thế cường quyền.....	0 12
Vì tình bạc nghĩa.....	0 30
Cuộc đấu xảo Paris.....	0 30
Những muốn vach trời.....	0 30

TIN THẾ-GIỚI

PHÁP-QUỐC

Đảng cấp-tiến với đảng xã-hội đã nghị hân nhau rồi

Paris, 1er Juin.—Cứ theo lời ông Herriot đã tuyên bố hồi nửa đêm nay, thì đảng cấp-tiến không thể nào hiệp tác với đảng xã-hội được.

Ông Léon Blum, trong một buổi nhóm của đảng xã-hội hồi sớm mai, có thuật cuộc hội-kiến của ông với ông lãnh-tu đảng cấp-tiến hôm qua, tuy không có tranh biện gì cho kịch liệt nhưng ông Herriot có nói rằng hoàn cảnh hiện thời nó buộc ông không thể tính việc hiệp tác với đảng xã-hội như hồi năm 1921 vậy được.

Ba lần cứu người

Cậu bé Jean Gourdon, ở Fleury-sur-Ouche gần thành Dijon (Pháp) năm nay mới 11 tuổi mà đã 3 lần cứu người khỏi chết. Cậu mới được phần thưởng Carnegie.

Tòa nội-các mới

Có lẽ chiều thứ sáu này, Tổng-thống Lebrun có thể giao cho ông Edouard Herriot đi điều-dinh với các đảng phái để lập tòa nội-các, và thứ bảy hay chúa nhật này thì lập xong để qua thứ ba tuần sau ra trình tại nghị-viện.

Gorgoulloff phải chịu trách nhiệm vụ ám sát ông Doumer

Các viên giám-dinh Tòa cử đi xem xét coi thủ-phạm vụ ám-sát Tổng-thống Doumer có lỗi hay không, mới làm phúc bẩm nói rằng Gorgoulloff vẫn mạnh như thường, bởi vậy nó phải chịu trách nhiệm về sự thích khách ông Doumer chứ không đổ tại việc gì được. Có lẽ viên trạng-sư lãnh bầu chữa cho Gorgoulloff sẽ

xin cử giám-dinh khác để xét việc ấy lại nữa?

RU-MA-NI

Tòa nội-các đã xin từ-chức

Hồi này tòa nội-các nước Roumanie mới xin từ-chức. Vua đã nhậm lời và có lẽ ngài sẽ cử ông Titulesco đứng ra lập tòa nội-các mới.

NHẬT-BỜN

Đảng Quốc-gia xã-hội

Cải nước chết hết mới lập một đảng quốc-gia xã-hội theo kiểu đảng của Hitler ở nước Đức, chính là nước Nhật.

Đảng mới này tên là Chion-to, do M. Akamuta làm lãnh-tu. Chương trình của đảng, cũng tương tự như của đảng Hitler.

cho mượn và sửa máy viết, khác hình vẽ và đá, làm mộ-bia đá cẩm-thạch, khác con dấu và bản đồ.

Bản máy và địa hạt địa-kỹ, bản địa có mallet, giá mua nhiều có hươu tổng.

DỠ NHƯ LIÊN
91 et 110 Rue d'Espagne
Tél. 49000 600

MÌNH SAO HAY LẮNG TRÍ QUÁ

Thứ thuốc « Điều phụng đạo lân hoàn » gọi là thứ thuốc bổ của dân-bà đây, hôm nào mình đau tôi vô tiệm mua có bốn năm hộp nhân chữ « Nhữ thuốc » Phòng-gia-viên số 123 đường Paris Cholon » cho mình uống bảy giờ mình ăn uống ngủ được, trong mình lại khỏe, vậy bảy giờ mình lại quên là nghĩa gì, đó cũng vì thứ thuốc hay nên hàng phu nữ thường hỏi mua không ngớt! Vậy chắc ý có chỗ đại-lý cho mình mua đây, Nguyễn-thị-Kinh Saigon, Nguyễn-Hoàng Phủ-nhuận (Saigon) và ở tại Namvang Maison Paul Báu.

Vì muốn bán hết hàng để dọn làm nhà báo cho rộng, nên kể từ đây những hàng lụa nhà hàng ông Nguyễn-đức-Nhuận sẽ bán tây, tính giá thật rẻ, cầm nhưng bông lụa đủ màu nguyên giá 2\$10 một thước, ba còn 0\$70 một thước. Cầm nhưng lót nguyên giá 1\$30 hay 0\$50 một thước.

Thường-hải thiết nguyên giá 2\$20 hay 1\$80 một thước.

Mình thưa bông nhưng 1 áo nguyên giá 2\$45 hay còn 1\$55.

Mình ren nguyên giá 15p.00 hay 8p.00 mình thưa bông dệt (crepe gorgel e) nguyên giá 11p.00 hay 10p.00 thứ 12p.00 hay 8p.00.

Nhưng toàn tơ đen có ứng màu nguyên giá 45p. một áo hay còn 30p.00 thứ 35p.00 hay còn 25p.00 thứ 30p.00 hay 20p.00.

Ni có áo (fantaisie) nguyên giá 8p.00 một thước hay còn 3p.50.

Thuốc xức mụn VÂN-ĐẠI

Phạm dân bà con gái, đương lúc xuân thời, qui nhất là giữ gìn cho da mặt được mịn màng, trong trẻo.

Người con gái đầu cho gương mặt xinh đẹp, miệng cười có duyên từ đầu nữa, mà nước da lại xúi mọc mụn, để lâu thành tàn nhang, thì coi cũng kém về yếu kiều, vì như hòn ngọc qui mà có vết cò vôi vậy.

Cho nên chúng tôi, đã từng thí nghiệm nhiều lần tìm ra thứ thuốc này trừ các chứng mụn trên mặt như mụn học, tàn nhang v. v. . .

Người nào mụn mọc ít xức nội trong ba đêm, mụn nhiều trong năm đêm thì hết. Mấy đêm đầu mới xức thấy da mặt có hơi ngứa, thì chớ sợ, cứ xức hoài cho tới hết mụn. Đã có nhiều người dùng thử đều khen ngợi rằng: « Thuốc hiệu-nghiệm không có thứ thuốc xức mụn nào hay bằng ».

GIÁ BÁN MỖI HỦ LÀ:

Hũ lớn 1\$50.— Hũ vừa 1\$00.— Hũ nhỏ 0\$50

(Nếu ai muốn mua, hoặc muốn thử xin viết thư thương lượng với Mme Huỳnh công-Sân, Rue Luciana (Travinh).— Cũng có gửi bán tại Societes Ng-đức-Nhuận Chợ-củ Saigon.

P. S. Xức thuốc này, muốn cho tuyệt nọc thì nên dùng thuốc xỏ « Tiểu-dâm-lễ hai con Voi » một tháng hai kỳ, thì không bao giờ có mụn.

Sách

GIA CHÁNH

Có bán tại Báo-quân Phụ-nữ Tân-văn. Sách này chia làm 4 phần:

Phần thứ nhất.—Chỉ cách nấu xôi một trăm món ăn thường.—20 món đồ bát. 11 món đồ chay.

Phần thứ nhì.—Chỉ cách làm 80 món bánh và 30 món mứt.

Phần thứ ba.—Bản vẽ cách sắp đặt cỗ bàn, việc ăn uống, cách chưng dọn, cách tiếp đãi văn văn.

Phần thứ tư.—Phụ thêm mục gia-dinh thường-thức để giúp chị em việc vật-vanh trong nhà.

Sách in giấy thiết kế đẹp dễ dãi, bìa sách lại chính tay nhà mỹ-thuật là cô Lê-thị-Lưu học-sanh trường Mỹ-thuật Hanoi vẽ giúp.

Giá mỗi cuốn: 0\$80 phải phụ thêm 0\$20 tiền gửi và không có bán theo cách lãnh hóa giao ngân.

RU'OU QUINA-GENTIANE

CỦA CÁC CHA DÒNG ÔNG THÁNH PHAO-LÔ BẦY RA

(XU MÀLAGA)

Dường đi từ thành Malaga phía tây, cho tới núi Sierra Tejeda thì vui vẻ lắm. Hai bên đường thì có đồng cây coi mọc lên rậm rạp tươi tốt: Mía và Nho trồng coi chẳng phải theo cách Europe, coi giống như bên Australe và Mexique. Hết đi tới, đi lên núi chừng nào thì thấy rừng lớn chừng này nên muốn nhìn xem toàn. Ai mà nói cho cùng phong cảnh ấy đẹp để là đường nào: đồng thì mịn màng, núi thì ngay hai hàng làm tựa như dãy bông là tươi tốt giống thẳng ra tới ngoài biển.

Tại nơi ấy, khi xưa cha Dom-Manoel có lập một cái nhà dòng gọi là nhĩ dòng Saint-Paul, năm 1212. Lúc ấy vua Thánh Louis cai trị nước Phaulansa mà phải chịu hầu làm loạn, cho nên là sự trở n cướp, chém giết thiên hạ một cách rất quái gở. Dân tộc ác lại lại thành Toulouse mà phá thành ấy; quan Raymond cai trị đó mắc bệnh đau nên không ngăn đón được. Dân loạn ấy, năm ngày lễ Đ. C. G. tháng thiên, quân lạc đạo Albigeois đứng dịp mà trả oán cho mấy người tu hành trong đạo nhà Saint-Paul nó phá là kẻ góp Đ. Thánh Phaula trong việc đoán xét và phạt mấy người lạc đạo. Nô giết chết hết, còn lại ba cha tu hành, nhớ ơn chúa động khởi. Trong ba cha ấy, có cha Manoel, người ăn mình trốn về xứ Malaga, rồi sau lập nhà dòng ông thánh Phao-lô.

Cha tu hành rất nhơn đức này hiểu biết ý chúa muốn cho người chẳng những lo về phần linh hồn người ta mà thời song chừa cho người có trí huệ là cũng có ý giúp thiên-ha về phần xác, đời ấy ít kẻ mà biết lo việc ở đời; phần nhiều con người ta phải khổn khổ gian nan, sống chịu cực mà thôi. Kể ấy phải ốm o gầy mòn mất da mất thịt, ăn uống không tiêu, như mình như mây, nóng nực chịu không nổi như là trong xứ ấy.

Cha Dom Manoel suy xét lời của ông Terence nói rằng: « Homosum et Nil-hil homani a me alie num puto » nên mới kiếm phương thuốc mà ra một vị thuốc để mà cứu chữa những sự gian nan ấy. Người không biết các bài thảo mộc, nên ra công kiếm một thứ cây kia mọc ở lối núi ấy đứng mà làm thuốc.

Chưa xem thấy công khó người, thứ cây này, đứng mà làm việc ấy nên cho người kiếm động cây Quina-Gentiane này nằm trong rừng rậm malaga mà làm thuốc rất linh-nghiệm; bây giờ ai ai cũng đều biết thứ thuốc này hết. — Ban đầu khi mới bay thuốc này ra, thì ở dân người ta cũng tới nơi đó mà mua. Song giặc giã làm cho bốn đạo sự hải lân lạc hết. Vua thánh Louis đi đánh giặc, bị dân Hồi-hồi bắt. Đức Thánh Phaula hay được sự này mới khuyên, hôn-dạo mau mau đi cứu lấy vua; vậy ông Ferdinand de Castille, là người bà con với vua, cũng nhiều quân lính và mấy cha nhà dòng ông thánh Phao-lô đi cứu lấy vua. Vậy mấy cha ấy nên thế nào, chẳng ai biết được. Người ta rõ một điều là không có cha nào trở về nhà tu hết. Cha Dom-Manoel chết để lại một của rất quý làm thuốc cho thiên hạ nhiều: chừa cho người ta làm được cái rừng này để làm thuốc cho cha Manoel để lại tại nhà dòng ấy. Trong rừng ấy thì có cây Quina-Gentiane với một cái toa dây làm thuốc mà uống.

Từ đó tới nay ai ai cũng đều nhờ thuốc ấy. Uống nó thì bổ khỏe trong mình, ăn uống dễ tiêu, mạnh mẽ và khỏi nóng lạnh.

Avis.—Lời Báo.—Trong mấy tiệm bán đồ gia v và mấy tiệm thuốc có bán Rượu Quina-Gentiane des RR. PP. de l'Abbaye de St. Paul. Biên Nam kỳ.

Ông Mazet ở đường Paul Blanchy, số 10 tại Saigon có bán.

Hiện ba bảy giờ sáng ngày sáng dùng thứ rượu Quina-Gentiane, vì biết rõ rượu này làm ích lợi nhiều.

Tháng nào mùa nào cũng nên uống nó hết. Sớm mai khi chưa ló lóng, uống một ly nó thì thứ rượu này thì bổ khỏe trong mình và làm cho có sức mạnh. Trong xứ nóng nực người ta làm việc mau hao hơi, uống nó thì động mạnh khỏe luôn không đau, không ốm. Nếu ta muốn kẻ ra những sự ích lợi, thuốc này làm cho thiên hạ, thì ta phải đặt ra một cuốn sách riêng mỗi nơi cho hết, biết là mấy người nhờ thứ rượu này mà động sức mạnh.

Thầy thuốc có danh tiếng bên phương Đông cũng các xứ khác đều khen rượu này rất hay không có thứ rượu nào bằng. Nên khuyên người ta dùng nó là khi nào ăn không tiêu, mất máu, yếu sức, thường dùng nó, về các bệnh làm cho con người ta mất sức mạnh yếu. Thật nó là thuốc rất hay! Có một người thông thái kia nói rằng: Máu là như cái xe để mà giữ che chở sự sống ta. Người nào mà cái xe đó hư hỏng lại thì ta không còn sự sống nữa, ta phải chết. Vậy thì ta phải kiếm phương thế mà làm cho máu ta cho tới, chạy cho đều trong phần thân thể. Ta có một phương rất hay là uống thứ rượu này làm cho máu trong cái cơ thể ta thì ta động mạnh mẽ vì rượu này gọi là « Rượu làm cho người ta động mạnh » Ông Dom-Manoel đặt tên nó như vậy khi người ta cái toa ta chép ra một khúc sau này:

Nhiên khi tôi rất hồi mừng vì tôi thấy những người dùng lấy rượu Quina của tôi bấy ra, mà chưa đã cơn bệnh, động mạnh khỏe. Đó là như phép lạ trên trời ban xuống nên tôi cảm ơn chúa hàng ngày vì đã giao cho tôi một thứ rượu làm cho người ta động mạnh, có sức mạnh.

« Rượu Quina-Gentiane chẳng phải uống như thế các thứ kia đâu, đừng cay khô chịu. Rượu này dễ uống lắm.

Trước khi ăn cơm uống nó thì ăn ngon miệng. Ăn rồi uống nó thì mau tiêu tan. Pha nước uống nó thì mau lành. Con nít uống nó thì mau lớn, mau mạnh. Dân bà có thai phải uống nó mỗi ngày thì sinh đẻ không đau đớn con động mạnh.

Đời này có nhiều người dùng rượu vì biết sự đó có ích lợi cho mình; song những người ấy phải chọn lựa cho kĩ lưỡng thứ rượu mình uống vì có nhiều thứ làm hại cho người ta làm như là rượu Absinthe, uống nó thì ăn không có tiêu tan được. Nó là một thứ rượu làm hại mà thôi nên chớ khá dùng nó. Các thứ rượu mạnh khác có màu đỏ xanh trắng vàng, ta cũng chẳng nên uống vì nó làm hư hại của ta. Có nhiều người phải chết sớm là tại quen uống rượu đó lắm. Các cha tu hành không khi nào dùng những rượu ấy mà cũng mạnh giỏi như thường. Ta biết có nhiều thứ rượu uống nó thì bổ khỏe song rượu đó không có phao là tự nhiên, rượu đó có phao nên không có ánh động với Quina-Gentiane là rượu làm bởi rượu trắng Malaga mà ra mà lại có ngâm thứ cây Gentiane nữa làm cho những kẻ nào uống động mạnh khỏe luôn. Vậy dám khuyên anh em hãy dùng lấy rượu này mà uống thì chắc chắn sức khỏe bình yên khỏi đau đớn bệnh hoạn.

Chớ dưng biết rượu thật thì ta phải coi ở ngoài nhãn phát có tên Quina-Gentiane des RR. PP. de l'Abbaye de St-Paul và con dấu nhà dòng in theo luật nhà nước dạy.

Có bán tại mấy tiệm rượu Tây và Hãng MAZET, số 20, đường Paul Blanchy, Saigon.

(Tiếp theo)

Độc-tư nhân "sao lại" lấy được bạc muốn của thiên-hạ? Sở toà-án đó, bắt được tang-chứng "lấy" thì sao chẳng kiện đi? Minh làm thân ông chú bảo, nắm một cái cơ-quan ngôn-luận giữa này, sao ngồi trơ trơ đó để "người ta lấy bạc muốn" mà từ trước lại làm thỉnh làm lễ, để bày giờ mới nổi danh lợi khoe như kẻ bắt được tiền?

Độc-tư quốc-dân là kẻ phán đoán trong việc này. Chúng tôi xin ai nấy lấy lòng công-bình mà phán-đoán. Đây là việc quan-hệ cho cuộc tấn-bộ của chúng ta về sau, chớ không phải việc chơi.

Ở xứ ta ngày nay trăm công ngàn việc đều chưa có, chính là lúc ai làm được cái gì nên

Ở xứ ta ngày nay trăm công ngàn việc đều chưa có, chính là lúc ai làm được cái gì nên

P.N.T.V.

(Tiếp theo)

Pour Saigon de Phantliët
n° 386, mots 51, Dépôt le 275

Ngoài ra, báo *Lục-linh-Tân-văn* ngày buổi chiều thứ sáu cũng có tiếp được một bức điện-tín của mấy ông Dân-biểu ở Phan-thiết gửi vào như vậy:

Pour Saigon de Phan-thiet n° 358,
mots 42, Dépôt le 27 5
à 17 h. 30 m. du s.

Trong hội xét rằng, việc ủy
phái ông Nguyễn-dức-Nhuân
đi ra xem-xét tình-trạng nạn
dân bị bão ngoài ấy, nói cho
hiệt minh ra, là công-ước Cửu
Đ, công-ước cứu-tai xuất nư-
ớc không phải việc riêng của
ông Nguyễn-dức-Nhuân, nhân

và tư. Càng đọc càng thấy hay, mà khi đọc dứt rồi mới biết là hai bốn tiểu thuyết có giá trị.

五、

Như vậy nào muốn đọc luôn
hàng hằng ngày cho khỏi gián-
oạn thì xin gởi thơ và man-
dat luôn cho Hồn-báo tùy theo
mua, cứ 3 tháng 3 p., 6
tháng 6 p. và trọn năm 12 p.

Hỗn-báo cũng vẫn giữ lệ
này, nếu không có gởi
mandat trước thì chúng tôi
không thể gởi báo được.

PHU-NH TÂN-VĂN

Báo *Đồng-tỷ* của ông Hoàng-tích-Chu ở Hán-ôí, lâu nay mỗi tuần chỉ ra ba kỳ, nhưng từ hôm 28 Mai đã ra hằng ngày.

TRAN-VAN-HAI
dit **HAI-KY**

HORLOGER

62-64, Rue Amiral Dupré — SAIGON

RHABILLAGES
SIMPLES ET COMPLIQUÉS
PIVOLAGES, PIÈCES DÉTACHÉES

Travail Soigné et Garanti
LIVRAISONS RAPIDES

Tác-giả: VIỄN-HOÀNH

CHƯƠNG THỨ NHẤT

— Mấy giờ rồi có Các -
Hương? Tôi xem hình như
trời đã gần tối rồi thì phải.
Cô Sơ - Vân đang ngồi lật
cuốn sách hình mà xem, bỗng
ngước mắt lên, nói có Các -

Cô Sở-Vân lối chừng hai
mươi sáu tuổi. Vóc người một

Học ở trường máy Saigon bốn năm, lấy được bằng cấp tài năng rồi, người châu Âu

Ông Lê-thành-Nhân góa vợ đã hơn mười năm nay, lu nhà rong việc nhiều song ông giao hết cho cô Các-Hương cũng xong, nên ông không tìm cưới vợ khác. Nhà ông ở các nhà máy xa xa, mỗi ngày ông đến nhà máy mà làm việc.

Bao nhiêu vốn liếng ông Thanh-Nhan tính để lại cho con, ông đều chom hết vào cái nhà may ấy, bởi vậy nên ông lo sợ đêm ngày, ông buồn (hua hân lữ, ông sợ rớt ông chết thình lình, để cái nhà

Các Hương năm nay đã gần 20 tuổi, đối với người người thì cô nghiêm trang lễ phép lắm, song đối với người n

